Yazar Ali Kara
Salı, 12 Şubat 2013 11:18 -

Maksud - 14 | Medreseyi Mahmudiyye Ali Kara Hoca

Birinci "" ın harekesi mim harfine nakil olundu. Birincisi sakin ikincisi harekeli olduğundan, birincisi ikincisine idğam olundu. İdğamdan bedel birde şedde verildi.
fiilin Muzaaf :Vâcip ı-İdğam .idi ( ) aslında ( ) .idi ( ) aslında ( )
Aynel fiili sakin, lamel fiili harekeli olduğu zaman veya her ikisi de harekeli olduğu zaman idğam-ı vacip olur.
İDĞAMLAR

Şeklindedir. ( ) aslında ( ) idi. Misal fiilde ki gibi, fail fiilinde ki " " harfi düştü. Nakıs'da ki gibi de lamel fiilinde ki " "harfi hazfedildi. Geriye " " harfi meksur olarak bâkî kaldı. Müfret Müzekker muhatapta âhirine bir " " harfi getirildi ( ) oldu.

Emri hazır:
Lefif-i Makrûn'un lamel fiilinin hükmü nakıs fiilinin ki gibidir. Lefif-i Mefrûk'un fail fiilinin hükmü misal fiilinin ki gibidir.
Lefif-i Makrûn'un lâmel fiilinin hükmü nâkıs'ın lâmel fiilinin hükmü gibidir. Lefif-i Makrûn'un Aynel fiilinin hükmü sahih fiilin Aynel fiilinin hükmü gibidir.
Misal fiilin fâil fiilinde ki " " harfi, 2.bab, 3.bap ve 6.bapların muzâri, emir ve nehiylerinin mâlumlarında bu " " harfi düşer.

İdğam-ı Mümteni':Aynel fiili harekeli, lamel fili sakin olursa İdğam-ı Mümteni' olur yani idğam yapılmaz. Misal; ( ) gibi. İdğam-ı Câiz: Aynel fiili ve lamel fiili sakin olursa, ikincisi harekelenir ve birincisi ikincisine idğam olunur. Misal; ( ) aslında ( ) idi. Birinci " "ın harekesi mim harfine nakil olundu. İkinci " " ise harekelendi ve birincisi ikincisine idğam olundu. Burada " " üç şekilde harekelenebilir. 1. Harekelerin en hafifi "Fetha" olduğundan fethalanabilir. 2. Aynel fiiline teb'an zammelenebilir. 3. ((harekelenir kesreyle ,zaman harekeleneceği Sakin)= (kaidesince kesrelenebilir. MEHMÜZÜN HÜKÜMLERİ 1-) Eğer hemze sakin makabli harekeli olursa, hâli üzere terk etmekte caizdir, makablinin harekesi cinsine kalbetmekte câizdir. Eğer makabli meftuh ise; hemze elife kalbolunur. Misal; ( ) aslında ( ) idi. Eğer makabli kesre ise; hemze " "harfine kalbolunur. Misal; ( ) aslında ( ) idi. Eğer makabli mezmum ise; hemze " " harfine kalbolunur. Misal; ( ) aslında ( ) idi. 2-) Hemze harekeli makabli de harekeli olursa hemze değişmez. Misal; ( ) gibi. 3-) Hemze harekeli, makabli sakin olsa hâli üzere terk etmek câiz olduğu gibi, harekesini makabline nakletmekte câizdir. Misal; ( ) -- ( ) gibi. ( )